

SEKUNDARNA DOKUMENTACIJA HRVATSKOG MUZEJA TURIZMA

MARIN PINTUR □ Hrvatski muzej turizma, Opatija

IM 50, 2019.
IZ MUZEJSKE TEORIJE I PRAKSE
MUSEUM THEORY AND PRACTICE

Hrvatski muzej turizma specijalizirana je muzejska ustanova nacionalne razine koja prikuplja, čuva, istražuje i prezentira materijalnu i nematerijalnu baštinu turističkog sadržaja. Osnivanje ustanove finalizirano je uredbom Vlade Republike Hrvatske¹ donesene na sjednici 7. rujna 2007. i prethodnom odlukom Gradskog vijeća grada Opatije² iz srpnja iste godine, čime je utemeljen Hrvatski muzej turizma. Za lokaciju muzeja odabrana je Opatija jer je ona nukleus turističkih početaka u Hrvatskoj, grad je imao razvijenu turističku infrastrukturu te bio svjetski poznato turističko odredište, uz bok drugim prestižnim klimatskim lječilištima i turistički poznatim destinacijama. Muzej raspolaže dvjema zgradama: vilom Angiolinom i Umjetničkim paviljonom Juraj Šporer. Vila Angiolina, najstarija opatijska vila, nalazi se u središnjemu opatijskom parku i u njoj je sjedište Muzeja. U Umjetničkom paviljonu Juraj Šporer, smještenome uz župnu crkvu sv. Jakova, obavlja se kontinuirana izložbena djelatnost muzejskoga i drugog sadržaja.

Hrvatski muzej turizma trenutačno posjeduje građu koja je razvrstana u 17 zbirk. To su:³

- Zbirka opatijske društvene povijesti
- Zbirka obitelji Strozzi-Papandopulo
- Zbirka dr. Albina Edera
- Zbirka razglednica
- Zbirka fotografija i negativa
- Zbirka hotelskog inventara i opreme
- Zbirka suvenira
- Likovna zbirka
- Zbirka plakata i reklama
- Zbirka memorabilija
- Zbirka osobnoga putničkog inventara
- Zbirka tiskane građe
- Zbirka turističkih karata i planova
- Zbirka dokumenata i rukopisa
- Zbirka turističkih časopisa i novina
- Zbirka turističke audio i video građe
- Zbirka varia.

U Muzeju su danas zaposlena tri djelatnika, ravnateljica/viša kustosica, muzejski tehničar i dokumentarist. Dokumentaristička služba Muzeja djeluje od kraja 2008., kad je zaposlena dokumentaristica Nataša Babić, a od sredine 2010. dokumentarist je Marin Pintur. Muzejska

je dokumentacija sustavno izrađen, prikupljen, organiziran i pohranjen skup podataka koji je nastao tijekom procesa stručne obrade, zaštite i prezentacije muzejske građe, a temelji se na dogovorenome i utvrđenom broju i kvaliteti podataka o predmetu, grupi predmeta ili cijelokupnom fondu.⁴

Prema Zakonu o muzejima (NN 61/18), svaka je muzejska institucija obvezna voditi dokumentaciju o muzejskoj građi i muzejskoj djelatnosti. Taj je postupak detaljnije propisan *Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi* (NN 108/02). Muzeji su dužni redovito voditi primarnu (temeljnu), sekundarnu i tercijarnu muzejsku dokumentaciju. Sekundarna muzejska dokumentacija obuhvaća popratne i dopunske fondove muzejske djelatnosti. Sekundarni muzejski fondovi mogu biti organizirani prema medijima prikazivanja i prema sadržaju.

Prema trenutačno važećem Pravilniku, sekundarnu muzejsku dokumentaciju čine inventarne knjige audiovizualnih fondova, inventarna knjiga hemeroteke, knjiga evidencije o izložbama, evidencija o konzervatorsko-restauratorskim postupcima, evidencija o pedagoškoj djelatnosti, evidencija o stručnom i znanstvenom radu, evidencija o izdavačkoj djelatnosti, dokumentacija o marketingu i odnosima s javnošću te dokumentacija o osnivanju i povijesti Muzeja.⁵

Zadaća dokumentarista je prikupljanje, obrada, razvrstavanje i pohrana dokumentacije radi njezina čuvanja i ponovnog korištenja.

Sekundarna se dokumentacija u Hrvatskome muzeju turizma stručno obrađuje i unosi u bazu podataka S++. Program je relacijska baza podataka namijenjena vođenju sekundarne muzejske dokumentacije.⁶ Modul S++ nastao je kao dopuna modulu M++, koji služi za vođenje primarne dokumentacije. Iako je riječ o dvjema fizički odvojenim bazama koje su međusobno neovisne, u program S++ ugrađena je opcija povezivanja s programom M++. Takav sustav podržava višekorisnički rad u računalnoj mreži, uz sustav zaštite pristupa podatcima. Uz ključnu ulogu u računalnom vođenju muzejske dokumentacije, sustav pruža raznolike mogućnosti ponovljive uporabe digitalnog sadržaja (slike, tekst, video...). To znači da korisnici imaju mogućnost ne samo pročitati

¹ Uredba o osnivanju Hrvatskog muzeja turizma (NN 94/07).

² Službene novine Primorsko-goranske županije (XV-30), 3. kolovoza 2007.

³ <https://www.hrmt.hr/zbirke/>

⁴ Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi (NN 108/02).

⁵ Isto.

⁶ Priručnik za rad u modulu za vođenje sekundarne dokumentacije S++, Link 2, 2007.

Odabir zapisa s inv. oznakom Inv.oznaka Identifikator Lipik - kontinentalna Opština (IZL-175) (2018) 175 / 188

Izložbe

Inventarna oznaka:	IZL-175	Godina:	2018	Podzbrika:	Izložbe	<input type="button" value="Zaključano"/>	
Naslov izložbe:	Lipik - kontinentalna Opština					<input type="button" value="Datum"/>	
Mjesto održavanja:	Umjetnički paviljon "Juraj Šporer"					<input type="button" value="Otvaranje"/>	
Vrste izložbe:	1 / 1					<input type="button" value="Zatvaranje"/>	
povijesna						<input type="button" value="Produženje"/>	
Autori:	1 / 16					<input type="button" value="Opseg: mačkom jezik"/>	
posuditelj	Muzej grada Pakrac					<input type="button" value="Broj posjetitelja: 1802"/>	
autor postava	Pintur, Marin					<input type="button" value="Evaluacija"/>	
Organizatori:	1 / 1					<input type="button" value="Propagandni materijal"/>	
organizator	Hrvatski muzej turizma					<input type="button" value="Poživnice, katalog, plakati, najave medijima"/>	
organizator						<input type="button" value="Veza"/>	
Napomene:	Zbivanja	Poštećenost	Opis	<input type="button" value="Izdavačka djelatnost"/>			
<p>U organizaciji Hrvatskog muzeja turizma prošle godine je pokrenut projekt „Grad gost u Hrvatskom muzeju turizma“. Osnovna ideja ovog projekta jest da se u Opštini, gradu koji predstavlja nukleus turističkih početaka u Hrvatskoj, predstave mesta na čiji je razvoj utjecao razvitak turističke djelatnosti.</p> <p>Izvor podataka:</p>						<input type="button" value="Izdavačka djelatnost"/>	
Stalni smještaj:	DZ-2018	Odg. osoba:	Pintur, Marin		Datum upisa:	07.05.2018.	<input type="button" value="pozivnica"/>

Sadržajna obrada - tema

Podaci o temi	1 / 3	<input type="button" value="Tema (opcija pojavi)"/>	Grad gost u Hrvatskom muzeju turizma
---------------	-------	---	--------------------------------------

Odabir zapisa s inv. oznakom	☐	Inv.oznaka	Identifikator	Mahler u Opatiji skladao 4. i skicirao 5. i 6. simfoniju [H]			1927 / 1960					
Hemeroteka												
Invantarna oznaka:	HEM-1927	Godina:	2018	Podzbirka:	Izložbe	☐	Veze					Zaključano:
Priješnja inv. oznaka:						☐	Datoteke	Dok. fondovi	M. predmeti	Ostala građa	Lokaliteti	☐
Naslov članka:	Mahler u Opatiji skladao 4. i skicirao 5. i 6. simfoniju					☐						☐
Vrsta članka:	izvještaj					☐						☐
Autori	☐ 1 / 2					☐						☐
fotograf	Aničić, Marin					☐						☐
novinar	Kućel-Ilić, Aleksandra					☐						☐
autor radova						☐						☐
Tiskani primjerak:						☐						☐
Publikacija:	Novi list	☐	ISBN/ISSN:						☐			
Izдавač:	"NOVI LIST" - Novinsko-naklada	☐	Izdanje:						☐			
Datum:	08.10.2018.	☐	Godiste:						☐			
Ilustracija:	da	☐	Stranica:	17	☐						☐	
Izvor (URL):	0	☐	Jezik:	hrvatski	☐						☐	
Sadržaj:	Izvještaj s otvorenja izložbe "Gustav Mahler - 4. simfoniju skladao je u Opatiji"					☐						☐
Napomena:	PDF verzija članka (Presscut)					☐						☐
Stalni smještaj:	DZ-2018	☐	Odg. osoba:	Pintur, Marin					☐			
Datum upisa:	09.10.2018.					☐						☐
.Pdf HEM-1927.pdf												
☐ Prikaz slike												
☐ Otvori datoteku												
☐ Pridruži datoteku												
☐ m:\Sekundarna\Hemeroteka\												
☐ Sadržajna obrada - tema ☐ Ključne riječi												
☐ Podaci o temi												
☐ Tema (opcј pojam) Hrvatski muzej turizma												
☐ Odabir fonda												
☐ Izlaz												

sl.1. Primjer zapisa izložbe 'Lipik – kontinentalna Opatija', održane u organizaciji Hrvatskog muzeja turizma, svibanj 2018.

sl.2. Primjer obrade novinskog izvještaja s otvorenja izložbe Hrvatskog muzeja turizma

podatke o određenom predmetu ili jedinici fonda nego i vidjeti njegovu digitalnu prezentaciju, npr. fotografiju predmeta, pdf verziju članka iz hemeroteke itd.

Danas se u sekundarnoj dokumentaciji Hrvatskog muzeja turizma vode ovi fondovi: videoteka, fonoteka, hemeroteka, izložbe, posebna događanja, izdavačka djelatnost, pedagoška djelatnost, stručni i znanstveni rad, konzervatorsko-restauratorski postupci, medijatake te dokumentacija o osnivanju i povijesti Muzeja. Osim dokumentaristu, pristup fondovima sekundarne doku-

mentacije omogućen je i ostalim djelatnicima Muzeja koji mogu pregledavati zapisa, ali ne mogu upisivati nove podatke ili mijenjati postojeće. Oni S++ programu mogu pristupiti sa svojih računala. Pri inventariziranju građe u programu M++ kustosi tu građu mogu povezati sa zapisima u S++. Sekundarna se dokumentacija može dati i na uvid vanjskim korisnicima za različite namjene. To je posebno korisno, primjerice, autoru izložbe u organizaciji Muzeja, koji na jedhome mjestu može pronaći sve zapise iz fondova sekundarne dokumentacije kao što su slike s otvorenja, novinski članci itd.

Dodatni zapisi s inv. oznakom | Inv.oznaka | Identifikator: Predstavljanje monografije Ivo Kalina (PD-85) (2018) | 85 / 87 | Back | Forward | Close

Posebna događanja

Inventarna oznaka: PD-85 Godina: 2018 Podzbirka: Predstavljanje m...

Naslov događanja: Predstavljanje monografije Ivo Kalina

Mjesto održavanja: Vila Angiolina

Vrste događanja: predstavljanje monografije

Avtori: autor radova: Bešić, Milan; autor radova: Dubrović, Evin

Organizatori: organizator: Hrvatski muzej turizma

Napomene: Zbiranja Posjećenost Opis

Veliki hrvatski slikar Ivo Kalina (1925. - 1995.) pionir je hrvatske apstrakcije, sudionik bitnih promjena u umjetnosti, društvu i politici. On nije bio tek pasivni promatrač ili slučajni suputnik, već aktivni promociatelj vrijednosti i vrijednosnih sustava u kojima je vjerovao. Kalinino djelo je i danas živo i aktualno i znači (i zrači) snagu izraza vremena u kojemu je nastalo.

Izvor podataka:

Stalni smještaj: DZ-2018 Odg. osoba: Pintur, Marin Datum upisa: 06.11.2018.

Veze

Datoteke Dok. fondovi M. predmeti Ostala građa Lokaliteti WEB

Zatvaranje

Novi zapis

Pričekivanje

Ispis

PD-85.jpg

Prikaz slike: 1/1

Pridruži datoteku

m:\Sekundarna\Posebna događanja\

Premjesti u fond: Posebna do...

Sadržajna obrada - teme Ključne riječi

Podaci o temi 1/2

Tema (opći pojam): Hrvatski muzej turizma

Odaberi fonda

Izlaz

sl.3. Primjer zapisa iz fonda 'Posebna događanja'

Prvi zapis uopće u programu S++ datira od 24. ožujka 2009., tako da se ove godine navršilo prvo desetljeće stručne obrade sekundarne dokumentacije Hrvatskog muzeja turizma. Trenutačno je ukupan broj svih zapisa je 3288. Uvjeverljivo je najbrojniji fond onaj s medijskim objavama o aktivnostima Hrvatskog muzeja turizma, a s fondom hemeroteke od 1960 zapisa, to čini 60 % svih zapisa. Nakon hemeroteke slijedi fond izdavačke djelatnosti s 495 zapisa, te medijateke s 296 zapisa. Svi se zapisi čuvaju i na serverskom računalu, a zapisi iz medijateke, fonoteke i videoteke čuvaju se i na CD-ovima.

Specifičnost sekundarne dokumentacije Hrvatskog muzeja turizma jest činjenica da se praktički od prvog dana provodi stručna digitalna obrada dokumentacije. Kako je Muzej počeo raditi potkraj 2007., a obrada sekundarne dokumentacije datira s početka 2009., očito je da nije bilo mnogo zaostataka u digitalizaciji i obradi sekundarne dokumentacije. Kao primjer možemo navesti fond „Izložbe”: prvi unos potječe iz ožujka 2009., a do tada je Muzej organizirao samo 17 izložaba.

Problemi koji se pojavljuju u obradi sekundarne dokumentacije različiti su – od slabije komunikacije s grafičkim dizajnerima i odgovornim osobama, što rezultira kašnjenjem ili nedobivanjem materijala vezanih za izložbu, do poteškoća u prikupljanju podataka povezanih s popisima izložene i posuđene građe te nedostatkom vremena za obradu sekundarne dokumentacije.

LITERATURA

1. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj gradi, NN 108/02.
2. Zakon o muzejima, NN 61/18.
3. Priručnik za rad u modulu za vođenje sekundarne dokumentacije S++, Link 2, 2007.
4. Maroević, Ivo. *Uvod u muzeologiju*. Zagreb: Zavod za informacijske studije, 1993.
5. Kos Nalis, Mirjana. Hrvatski muzej turizma – od ideje do realizacije. *Informatica Museologica* 39(1-4), 2008.
6. Zbornik I. i II. Skupa muzejskih dokumentarista Hrvatske. // Hrvatsko muzejsko društvo, Zagreb, 2018.

SECONDARY DOCUMENTATION OF THE CROATIAN MUSEUM OF TOURISM

The Croatian Museum of Tourism has been in operation for over 11 years. In this paper, the author refers to the manner of processing secondary documentation, the problems that arise in this processing, and presents the museum itself. Secondary documentation in the Croatian Museum of Tourism has been processed practically from the beginnings of the work of the museum, from 2009 in fact, and this year marks ten years of this way of working.